Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

SAMORZĄD POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Prenumerata kwartalna: 2 złote
numer pojedynczy 40 groszy.

Ogłoszenia zwykłe za tekstem
Cała strona 80 zł. 1/2 strony 40 zł.
1/4 strony 20 zł. 1/8 strony 10 zł.
drobne ogłosz. po 3 grosze za wyraz.

ORGAN URZĘDOWY POWIATOWEGO ZWIĄZKU KOMUNALNEGO POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Nr. 13 Będzin, dnia 1 września 1926 roku. Rok 3

Treść numeru:

DZIAŁ URZĘDOWY

WYDZIAŁ POWIATOWY
Sejmiku Będzińskiego
Będzin, dn. 21 VIII.1926 r.
L. 15688/1/26.

Okólnik № 53.

Do
Wszystkich Urzędów Gminnych
pow. Będzińskiego.

Przesyłając odpis reskryptu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27.VII b. r. L. SZ. 1278/26, oraz odpis reskryptu P. Wojewody Kieleckiego z dnia 5.VIII. b. r. Sm. 2418/7/III w sprawie doręczenia przesyłek pocztowych przez organa gminne -- polecam ściśle zastosować się do wskazówek zawartych w reskrypcie Min. Spr. Wewn. przedstawić mi możliwie w krótkim czasie konkretne wnioski odnośne się do zorganizowania służby doręczeń na terenie każdej gminy.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA:
w. z. (—) Cz. Kowalski.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. SZ. 1278/26.

Wsprawie doręczenia przesyłek pocztowych przez organa gminne.

Odpis z odpisu.

Warszawa, dn. 27 lipca 1926 r.

Do
Pana Wojewody
w Kielcach.

Według sprawozdań, przedstawionych Generalnej Dyrekcji Poczt i Telegrafów przez Dyrekcje P. i T., doręczenia przesyłek pocztowych a przedewszystkiem przesyłek rejestrowanych (poleconych, przekazów, paczek, listów wartościowych) w zamiejscowym okręgu doręczeń urzędów i agencji pocztowych, natrafia na wielkie trudności z jednej strony na skutek nienależytego odbioru i doręczania korespondencji przez organa gminne (wiejskie) z drugiej zaś z powodu braku odpowiednich kandydatów do podjęcia się prowadzenia w gminach pośrednictw pocztowych.

Niedomagania powyższe, istniejące głównie na obszarze b. zaboru rosyjskiego, wpływają ujemnie na sprawność administracji lokalnej, a ponadto są dotkliwie odczuwane przez osoby prywatne.

Celem usunięcia wspomnianych niedomagań zechce Pan Wojewoda spowodować wywarcie na gminy odpowiedniego wpływu, aby służbę doręczeń przesyłek pocztowych zorganizowały w następujący sposób:

1) Każda gmina jednostkowa, względnie w gminach zbiorowych każda gromada, w której niema poczty (urzędu pocztowego, agencji pocztowej, pośrednictwa) lub do której listonosz wiejski nie dochodzi, obowiązana jest w oznaczonych przez Starostwo dniach wysyłać do przynależnego urzędu pocztowego lub agencji pocztowej posłańca (woźnego, stróża, stójkę) po odbiór korespondencji dla danej gminy, lub gromady. Dwie lub więcej sąsiadujących gmin jednostkowych, względnie gromad mogą się porozumieć co do wysyłania na pocztę wspólnego posłańca.

2) Gmina jednostkowa, względnie gromada wysyłająca posłańca, winna w przynależnym urzędzie pocztowym (agencji) zakupić pocztową książeczkę odbiorczą (cena obecna około 60 gr.), która stanowić będzie dla posłańca legitymację, uprawniającą go do odbioru korespondencji, oraz dowód, jakie przesyłki rejestrowane, lub dokumenty oddano, i że takie przesyłki posłaniec otrzymał.

3) Posłaniec przenosić winien korespondencje w zamykanej torbie, do której jeden kluczyk będzie się znajdował w urzędzie pocztowym drugi zaś w gminie (gromadzie).

4) Posłaniec odbierać będzie z urzędu pocztowego (agencji) i doręczać korespondencje tym odbiorcom, którzy nie zastrzegli sobie osobistego odbioru korespondencji w urzędzie względnie agencji.

5) Za doręczenie korespondencji odbiorcom do domu, posłańcy mogą pobierać opłaty w wysokości, ustalonej przez radę gminną względnie zebranie gromadzkie.

Minister:
(—) MŁODZIANOWSKI.

Wojewoda Kielecki.
B. P. 318/2/II. Kielce, dnia 5/VIII 1926 r.

Wszystkim Panom Przewodniczącym
Wydziałów Pow. Województwa
Kieleckiego.

Przesyłam do wiadomości i zarazem polecam Panom Przewodniczącym bezzwłocznie wydać do wszystkich urzędów gminnych właściwe zarządzenia, w celu zorganizowania służby doręczeń przesyłek pocztowych, stosując się ściśle do zawartych w reskrypcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wskazówek.

Wojewoda:
w. z. DR. KROEBL.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

W sprawie likwidacji przedwojennych gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych.

Odpis.

Warszawa, dn. 2.VIII. 1926 r.

Do
Pana Wojewody
w Kielcach.

Rozporządzenie I Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 24.6.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 425) w przedmiocie wykonania § 23-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 1069) o organizacji i ustaleniu statutów gminnych kas wiejskich pożyczkowo-oszczędnościowych, wprowadza b. gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, działające na podstawie dawnych rosyjskich ustaw, statutów, wzgl. innych przepisów w stan likwidacji.

Celem przeprowadzenia likwidacji wyżej wspomnianych kas w myśl § 2-go rozporządzenia I-go Ministra Spraw Wewnętrznych, zostały powołane Komisje Likwidacyjne, mające być zorganizowane w każdej gminie, w której znajduje się kasa, podlegająca likwidacji.

Skład tej Komisji stanowi pisarz urzędu gminnego, oraz 2-ch członków i 2-ch zastępców, wybranych przez Radę gminną ze swego, względnie z poza swego, grona.

O zorganizowaniu się Komisji Likwidacyjnych, jak i o rozpoczęciu przez nich czynności, Komisje te winny niezwłocznie zawiadomić Wydział Powiatowy i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu powołało w skład Komisji Likwidacyjnej pisarza z uwagi na to, że on jest najbardziej obeznany z działalnością i księgowością b. kas gminnych pożyczkowo-oszczędnościowych, ponadto Ministerstwo zwraca uwagę szczególną na likwidacje w zakresie rachunkowym wybranych członków, bowiem przy dokonywaniu przerachowania wierzytelności i zobowiązań Kasy należy to przerachowanie przeprowadzić ze ścisłością i dokładnością, kierując się instrukcją opracowaną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Głównem Urzędem Likwidacyjnym Instrukcja ta ukaże się w Dzienniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Członkowie Komisji Likwidacyjnej wybierają ze swego grona przewodniczącego, którego obowiązkiem będzie dopilnować sporządzenia inwentarza ruchomości i nieruchomości likwidacyjnej kasy, oraz przerachowanie wszystkich rachunków zarówno wierzycieli, jak i dłużników. Sposób tego przerachowania określi wspomniana wyżej instrukcja.

Wszelkie działania arytmetyczne, pozostające w związku z przerachowaniem danego rachunku winne być dokonane na samym rachunku, ewent. na jego odwrocie, a to celem umożliwienia każdorazowego sprawdzenia ścisłości dokonanego przerachowania.

Ostateczny wynik rachunkowy powinien być uwidoczniony w księgach czerwonem atramentem, a ogólne sumy zestawione winny być zaniesione do sprawozdania rachunkowego.

Jeżeli w odnośnej gminie Kasa posiada nieruchomość, to przewodniczący, celem dokonania i oszacowania tej nieruchomości, powinien powołać specjalną Komisję rzeczoznawców, złożoną conajmniej z 3-ch członków.

W myśl § 3-go rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych urzędy, w których posiadaniu znajdują się księgi i akty, dotyczące b. kas gminnych pożyczkowo - oszczędnościowych mają przekazać je odnośnym Komisjom Likwidacyjnym. W związku z tem Ministerstwo zauważa, iż Komisje Likwidacyjne w wykonaniu tego postanowienia, powinny wystosować odpowiednie pisma do urzędów, w których posiadaniu znajdować się mogą księgi i akta, zarazem ogłosić w gminach wezwanie, aby również osoby i instytucje, które posiadają jakiekolwiek materjały w sprawie tych kas, dostarczały je Komisjom Likwidacyjnym do użytku. W przypadkach, gdyby Komisja Likwidacyjna nie posiadała wiadomości o miejscu, gdzie się odnośne księgi i akta znajdują — winny się zwrócić celem otrzymania odpowiedniej informacji wprost do Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Paragraf 4-ty rzeczonego rozporządzenia przewiduje pokrycie wszelkich wydatków, związanych z przeprowadzeniem czynności Komisji Likwidacyjnych z własnych kosztów gminy, bowiem likwidowane kasy oszczędności były instytucjami gminnemi, z których ciągnęła gmina korzyści.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wychodząc z założenia, że członkowie Komisji Likwidacyjnej mogą pobierać wynagrodzenie za swe czynoości, a to z uwagi, iż do dokładnego przerachowania wierzytelności i zobowiązań kasy należy poświęcić znaczną ilość czasu i znajomości — uznało, że na ten cel Rady Gminne powinny uchwalić pewne sumy z funduszów gminnych, jak również na pokrycie innych wydatków, związanych z pracami, dokonanemi przez Komisje Likwidacyjne. Wydatki te jednak powinny być sprowadzone do najniezbędniejszych i w miarę możności winny być ograniczone do kwoty możliwie niskiej.

W paragrafie 5-ym tegoż rozporządzenia jest zaznaczonem, iż pasywa kasy winny być przerachowane, według pełnej skali § 2-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 30/1925 r. poz. 213) z dnia 14 maja 1924 r. Odnośnie tego postanowienia Ministerstwo zauważa, że przerachowanie to dotyczy nietylko samych wkładów lecz również i długów kasy względem Skarbu Państwa, oraz osób innych, które w myśl statutu udzieliły kasie bezprocentowych pożyczek z przeznaczeniem na kapitały zakładowe kas.

Komisje Likwidacyjne w sprawach mniejszej wagi powinny się zwracać o informacje do odnośnych Wydziałów Powiatowych, gdyby jednak przedmiot dotyczący sprawy likwidacji kasy wymagał specjalnych, zasadniczych wyjaśnień, to Wydziały Powiatowe winny bezpośrednio odnieść się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (§ 8 wyżej powołanego rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych) bez zachowania drogi służbowej, a to ze względu na zakreślony rozporządzeniem termin 4-romiesięczny.

Sprawozdania rachunkowe Komisje Likwidacyjne powinny przesłać wprost do Głównego Urzędu Likwidacyjnego w terminie 4-romiesięcznym od dnia ogłoszenia wyżej powołanego rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych.

W końcu Ministerstwo nadmienia, iż Związek Pracowników Administracji Gminnej Rzeczypospolitej w Warszawie, Żórawia 27, podejmuje się wydawania w oddzielnej broszurze szczegółowej instrukcji wraz ze wzorami, oraz z wyciągami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r., tudzież z wyciągami z innych przepisów, dotyczących przerachowania.

O powyższem zechce Pan Wojewoda zawiadomić wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych celem dalszego podania treści niniejszego pisma zarządom gmin wiejskich i wezwie tychże zarządy do bezzwłocznego zorganizowania Komisji Likwidacyjnej przedwojennych gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Minister:

(—) MŁODZIANOWSKI.

Wojewoda Kielecki
Sm. 2463/III
1.

Kielce, dn. 12.VIII. 1926 roku.

Wszystkim Panom Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych Województwa Kieleckiego.

przesyłam do wiadomości i ścisłego zastosowania się

Za Wojewodę:
(—) KULICZKOWSKI.

MINISTERSTWO SKARBU
Depart. Pod. i Opłat
L. DPO. 747/IV.

Odpis z odpisu

Warszawa, dn. 14. IV 1926 r

Do
wszystkich Izb Skarbowych.

Celem jednolitego postępowania przy wymiarze państwowego podatku od nieruchomości, zajmowanych częściowo przez ich właścicieli, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że w wypadkach, gdy właściciel sam zajmuje część nieruchomości, przeznaczoną z reguły do wynajmu, a pozostałą część wynajmuje, należy ustalić wartość czynszową zajmowanego przez właściciela lokalu w myśl § 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 523), o ile nieruchomość ub zajmowana przez właściciela część nie jest wyączona z pod przepisów ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R, P. Nr. 39 z 1924 poz. 400).

Natomiast nieruchomości, względnie budynki, zajmowane przez ich właścicieli, które z natury rzeczy nie są przeznaczone do wynajmowania i nie mogą być uważane za dochodowe, mają być traktowane pod względem wymiaru podatku jako niepodlegające powołanej ustawie o ochronie lokatorów. W ślad za tem ustala się wartość czynszową takich nieruchomości w myśl par. 5 powołanego Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, względnie § 6 tegoż rozporządzenia, przyczem należy mieć na uwadze wskazówki okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 21/XII 1925 r. L: DPO. 2539/IV.

Jeżeli jednak w takich budynkach była jaka część wynajęta za czynszem, to takowa ma być odrębnie traktowana, zgodnie z postanowieniami § 3, powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Za Ministra Skarbu:
(—) CZECHOWICZ
Podsekretarz Stanu.

USTAWA

z dnia 30 czerwca 1926 roku.

dotycząca przedłużenia mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 574).

Art. 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 574), przedłużoną do dnia 1 lipca 1926 r. ustawą z dnia 1 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 453), przedłuża się na czas nieoznaczony z tą zmianą, że przewidzianą w § 1 tego rozporządzenia stopę procentową „24 proc." zniża się na „20 proc.".

Art. 2.Zniesienie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz 574) nastąpi w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrom: Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *J. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *K. Bartel.*
Minister Skarbu: *C. Klarner.*
Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski,*

Dz. U. R. P. Nr. 62 z dnia 1 lipca 1926 roku, poz. 372.

WYDZIAŁ POWIATOWY
Sejmiku Będzińskiego
Będzin, dn. 24/VIII.1926 r.
L. 16206/I/26.

Okólnik № 55.

Do
Magistratu miasta Czeladzi i wszystkich urzędów gminnych pow. Będzińskiego.

Poniższy wzór statutu oraz wezwania w przedmiocie przymusowych świadczeń drogowych podaję do wiadomości i ścisłego zastosowania.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA:
w. z. (—) Cz. Kowalski.

Wzór uchwały i statutu o świadczeniach drogowych na rzecz gminy

Zgodnie z art. 30, 31 i 32 ustawy z dnia 10.XII 1920 roku o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 32) Rada Gminna na posiedzeniu w dniu .... , z uwagi na dbałość o należyty stan dróg gminnych, uchwaliła niniej-

szy statut w sprawie przymusowych świadczeń drogowych, pieszych i konnych na rzecz gminy .... o następującem brzmieniu:

STATUT

o przymusowych świadczeniach drogowych, pieszych i konnych na rzecz gminy .... pow. Będzińskiego, uchwalony przez Radę Gminną w dniu ...., zgodnie z art. 30, 31 i 32 ustawy z dnia 10.XII.1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 32 z 1921 r.) o następującem brzmieniu:

§ 1.

Celem utrzymania w należytym stanie dróg gminnych i w związku z tym dokonywania reparacji i odbudowy dróg gminnych na terenie gminy .... wprowadza się przymusowe świadczenia piesze i konne, do których obowiązani są wszyscy właściciele gruntów, lasów, nieruchomości, przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych, warsztatów rzemieślniczych oraz woźnice, zużywający nadmiernie drogi:

a) właściciele gruntów odbywają następujące świadczenia:

1) dniówki piesze:

posiadacz gruntu	do	mórg	—	1	dzień,
„ „	powyżej	„	—	2	„
„ „	„	„	—	3	„
„ „	„	„	—	4	„
„ „	„	„	—	5	„
„ „	„	„	—	6	„
„ „	„	„	—	7	„
„ „	„	„	—	8	„
„ „	„	„	—	10	„

Posiadacz gruntu powyżej .... mórg odbywa świadczenia za każde następne .... mórg po 10 dni.

Nieużytki i lasy liczą się w stosunku do morgi ziemi ornej jak 4 : 1.

Każda niepełna morga powyżej 150 prętów oblicza się za pełną morgę.

b) Dniówki piesze mogą być zastąpione dniówkami konnemi
w stosunku: za 3 dniówki piesze — 1 dniówka 1-konna
„ 5 „ „ — 2 „ 2-konna

c) Bezrolni, właściciele domów odbywają następujące świadczenia:

posiadacz domu do 2— ubikacji — 1 dzień pieszy
„ „ powyżej 2—4 „ — 2 „ „
„ „ „ 4— „ — za każde następne 2 ubikacje po 1 dniu piesze, przyczem do dniówek konnych nie są obowiązani.

d) Właściciele świadectw przemysłowych i handlowych odbywają następujące świadczenia:

posiadacz świad. hand. do 3 kat. .... dni piesze
„ „ „ powyżej 3 - VII kt. .... „ „
„ „ przemysł do V kat. .... „ „
„ „ „ powyżej V - VIII .... „ „

e) Właściciele warsztatów rzemieślniczych odbywają następujące świadczenia:

posiadacz warsztatu zatrudniający do 2 sił pomocniczych .... dni piesze;

posiadacz warsztatu, zatrudniający powyżej 2 sił pomocniczych .... dni piesze.

f) Woźnice trudniący się przewozem odbywają następujące świadczenia:

posiadacz 1 konia — .... dni podwodą 1-konną
„ 2 koni — .... „ „ 2-konną

g) Mieszkańcy gminy nieposiadający żadnego majątku, a zamieszkali na terenie gminy dłużej niż 6 miesięcy i opłacający podatki bezpośrednie oraz korzystający z urządzeń komunalnych, odbywają świadczenia po 1 dniu pieszo.

h) Świadczenia w naturze mogą być zastąpione opłatą podług poniższych norm:

1) cena dniówki pieszej określa się w wysokości — zł. 2
2) „ „ 1-konnej „ „ „ — „ 6
3) „ „ 2-konnej „ „ „ — „ 10

§ 2.

Właściciele zakładów przemysłowych zużywający nadmiernie drogi obowiązani są do dodatkowych świadczeń w wysokości 20 proc. w stosunku do świadczeń wymienionych w § 1-ym.

§ 3.

Świadczenia i program robót drogowych ustala Rada Gminna na wniosek Gminnej Komisji Drogowej.

§ 4.

Do odbycia świadczeń drogowych mieszkańcy są powoływani specjalnemi wezwaniami.

§ 5.

Przeciwko wezwaniu wolno wnieść odwołanie w terminie 30-dniowym od dnia doręczenia, lecz odwołanie nie wstrzymuje obowiązku odbycia świadczeń drogowych.

§ 6.

Osoby, które na wezwanie nie stawią się do odbycia świadczeń, będą pociągane do odpowiedzialności sądowej z art. 138 K. C. a roboty będą wykonywane na ich koszt podług norm wyniesionych w § 1-ym.

§ 7.

Od świadczeń powyższych zwolnione są następujące osoby i instytucje:

a) osoby korzystające z prawa eksterytorjalności;
b) zakłady i urzędy państwowe i samorządowe, utrzymujące środki przewozowe na podstawie etatów organizacyjnych;
c) posiadacze środków przewozowych, służących do przenoszenia poczty, co do tych środków przewozowych;
d) instytucje użyteczności publicznej jak szpitale, straże ogniowe, co do środków niezbędnych dla ich działalności;
e) stadniny, stacje ogierów i źrebięciarnie państwowe;
f) posiadacze licencjonowanych ogierów i klaczy, używanych tylko w celach hodowlanych;
g) posiadacze koni stale pracujących w kopalniach pod powierzchnią ziemi;
h) posiadacze koni stale dostarczanych strażom ogniowym do pożarów.

§ 8.

Statut niniejszy nabiera mocy na okres trzyletni, po zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą i winien być ogłoszony w sposób w miejscu przyjęty.

Wzór wezwania.

Do

Pana ....

w ....

Na zasadzie uchwały Rady Gminnej .... z dnia .... 1926 r., zgodnie z art. 30, 31 i 32 ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych z dn. 10,XII.1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 32 z 1421 r.) Urząd Gminy .... wzywa Pana do odbycia świadczeń drogowych w dniu .... na drodze ....

W razie niestawiennictwa będzie Pan pociągnięty do odpowiedzialności sądowej z art. 138 K. C., przyczem świadczenia będą wykonane na koszt Pana zgodnie z § 1-ym statutu o przymusowych świadczeniach drogowych.

STAROSTA BĘDZIŃSKI. Będzin, dn. 16 marca 1925 r.

L. 13963/1.

Do

Wszystkich Urzędów Gminnych

pow. Będzińskiego.

W dniu 26 sierpnia 1924 r. została ogłoszona ustawa z dnia 18 lipca 1924 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów budowlanych, obowiązujących na obszarach województw: Białostockiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Kieleckiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Warszawskiego, Wołyńskiego tudzież na obszarze ziemi Wileńskiej (Dz. Ust. Nr. 73 poz. 715). Ustawa ta obowiązuje z dniem ogłoszenia t. zn. od dnia 26 sierpnia 1924 r. Po myśli artykułu 2 cytowanej ustawy wydawanie *pozwoleń na wznoszenie parterowych budowli prywatnych tudzież zwykłych budowli gospodarskich* w miejscowościach wiejskich należy do wójtów odnośnych gmin.

Z uwagi, że do dnia ogłoszenia Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 36 poz. 383) podane czynności do wójtów gmin nie należały, oraz w celu usunięcia wątpliwości i trudności przy stosowaniu ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. na podstawie okólnika Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 30 sierpnia 1924 r. L. VIII—1126 *komunikuję do wiadomości i ścisłego zastosowania co następuje:*

1) Po myśli art. 2 p. 2 cytowanej ustawy osoby, zamierzające wzniesienie lub przebudowę parterowych budowli mieszkalnych tudzież budowli gospodarskich w miejscowościach wiejskich, powinny zgłaszać się z prośbą o pozwolenie na budowę lub przebudowę do wójta gminy. Załączanie do prośby planów nie jest wymagane. O ile prośba została zgłoszona ustnie, względnie o ile prośba złożona na piśmie nie zawiera danych wyszczególnionych w załączniku Nr. 1 do niniejszego okólnika, natenczas wójt gminy powinien spisać protokół według przytoczonego wzoru Nr. 1. Należy przytem zwrócić szczególną uwagę, iżby wszystkie wiadomości po myśli tego wzoru były wciągane do protokułu.

2) Niezwłocznie po otrzymaniu prośby na piśmie, zawierającej wszystkie potrzebne do udzielenia pozwolenia dane, względnie po spisaniu protokułu według wzoru Nr. 1, wójt gminy powinien wydać petentowi potwierdzenie odbioru zgłoszonej prośby według załączonego wzoru Nr. 2. Potwierdzenie to winno zawierać pouczenie, iż petent może przystąpić do budowy zgodnie ze zgłoszoną prośbą, o ile w ciągu 3-ch tygodni od jej zgłoszenia nie otrzyma bądź odpowiedzi odmownej, bądź pozwolenia uzależnionego od wykonania warunków, koniecznych ze względu bezpieczeństwa. (art. 2 p. 4 i art. 3 p. 7 ustawy z dnia 18/VII. 1924 r.) Pozatem w potwierdzeniu odbioru powinny być podane zasadnicze wymogi, którym w myśl obowiązujących przepisów, powinny czynić zadość wznoszone wzgl. przebudowane budowle.

3) Po otrzymaniu prośby na piśmie, wzgl. sporządzeniu protokułu o zgłoszonej prośbie, tudzież

wydaniu potwierdzenia odbioru prośby, wójt gminy w jaknajbliższym terminie osobiście lub przez swego zastępcę w obecności petenta i dwóch świadków postronnych powinien stwierdzić na gruncie zgodność z rzeczywistością danych, przytoczonych w podaniu względnie protokularnie spisanej prośbie petenta. Po dokonaniu oględzin należy spisać protokół według wzoru Nr. 3. W protokule tym powinno być wyraźnie oznaczone, czy przedstawione przez petenta dane zgodne są z rzeczywistością, o ile zaś dane te nie są zgodne z rzeczywistością na czem polega ta niezgodność.

4) Po stwierdzeniu stanu rzeczy na gruncie, w każdym bądź razie nie dalej jak w ciągu trzech tygodni od zgłoszenia prośby o pozwolenie, Wójt gminy powinien bądź wydać pozwolenie na budowę, bądź odmówić tegoż na piśmie. (Art. 2 p. 3 ustawy z dnia 18. 7. 1924 r.)

O odmownej decyzji wójt gminy w powyższym terminie powinien powiadomić petenta według załączonego wzoru № 4. W odnośnem piśmie powinny być podane dowody, dla których odmawia się pozwolenia, z powołaniem się na przepisy obowiązujące tudzież pouczenie o trybie i terminie odwołania się. (Art. 7 p. 1 ust. z dn. 18. 7. 1924 r.)

5) O ile przepisy obowiązujące nie stoją na przeszkodzie, wójt gminy w wyżej podanym terminie 3-ch tygodniowym wydaje petentowi pozwolenie na budowę według wzoru № 5 (art 3 ust. z dn. 18. 7. 1924 r.)

W wypadkach, gdy szczupłe wymiary parceli stoją na przeszkodzie zachowaniu przepisów o odległości budynku od granic i innych budynków (art. 4 ust. z dnia 18. 7. 1924 r.) wójt gminy w pozwoleniu (pkt. 7 załączonego wzoru № 5) powinien określić warunki, konieczne ze względu na bezpieczeństwo przeciw - pożarowe (art. 5 ust. z dnia 18. 7. 1924 r.)

W tych wypadkach zaleca się stosowanie odmiennego sposobu zabudowy (czołem od drogi lub cofnięcie budynku w głąb parceli tak, iżby budynek znajdował się w należytej odległości *od innych budynków.*

W razie absolutnej niemożności wykorzystania odmiennego sposobu zabudowy, gwarantującego bezpieczeństwo przeciwogniowe, należy żądać ogniotrwałego pokrycia dachu oraz wyprowadzenia od strony granicy murowanej ściany bez otworów, sięgającej ponad dach. Ten ostatni sposób należy jednak stosować tylko w wypadkach, gdy bezpieczeństwo przeciwpożarowe nie może być zachowane, w drodze podanego wyżej odmiennego sposobu zabudowy parceli.

O ile projektowany budynek znajduje się przy drodze publicznej, natenczas w pkt. 7 pozwolenia należy zastrzec, jakie warunki powinny być zachowane ze względu na wymogi ustawy z dnia 7 października 1921 roku, o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dzien. ustaw № 89 poz. 656).

W wypadkach, gdy projektowana budowla ma być wzniesiona w pobliżu kolei żelaźnych, pozwolenie nie może być wydane tylko po złożeniu przez petenta zaświadczenia zwierzchności kolejowej, stwierdzającego, że projektowana budowla nie uchybia przepisom, zawartym w załączniku do art. 153 ogólnej rosyjskiej ustawy o kolejach żelaznych (Zbiór ustaw B. Ces. Ros. Tom XII. cz. 1 wydane 1906 r.)

W tym wypadku w punkcie 7 pozwolenia należy wyszczególnić warunki jakim powinna odpowiadać budowla ze względu na sąsiedztwo kolei żelaznej. O ile petent nie załączył do zgłoszonej prośby wyżej wymienionego zaświadczenia, prośbie o pozwolenie na budowę należy odmówić w trybie podanym wyżej w punkcie 4 niniejszego okólnika. Gdy zwierzchność kolejowa zwleka z załatwieniem prośby o wydanie odnośnego zaświadczenia, a osoba interesowana zwróci się do wójta gminy z prośbą o przyspieszenie załatwienia przez zwierzchność kolejową powyższej sprawy, natenczas wójt powinien wystąpić do Starosty z wnioskiem o ponaglenie zwierzchności kolejowej.

Również w wypadkach, gdy budowla ma być wznoszona, względnie przebudowana na oznaczonym przez władze wodną II instancji obszarze zalewu wód płynących, które nie są obwałowane na wielką wodę, pozwolenia na budowę lub przebudowę należy odmówić do czasu uzyskania przez petenta pozwolenia władzy wodnej (art. 114 ust. wodnej z dn. 19 września 1922 r. dz. Ust. № 102 poz. 906).

O ile chodzi o wzniesienie lub przebudowę budynku w bezpośrednim sąsiedztwie z ważniejszymi zabytkami, jak starożytne kościoły, kaplice, cmentarze, ruiny zamków i t. p., wójt gminy powinien odmówić pozwolenia na budowę i przebudowę do czasu uzyskania przez petenta pozwolenia odnośnej władzy konserwatorskiej (Dekret z dn. 31 października 1918 r. o opiece nad zabytkami sztuki i kultury Dz. Ust. Nr. 16 poz, 36).

6) Osobom interesowanym przysługuje prawo odwołania się od decyzji Wójta gminy, wydanej po myśli ustawy z dnia 18. 7. 1924 r., do Wydziału Powiatowego, a od tej decyzji Wydziału Powiatowego do Wojewody w terminie dni 14-tu, licząc od dnia

następującego po doręczeniu decyzji wójta wzgl. Wydziału Powiatowego. Odwołania się powinny być składane na ręce wójta gminy. O ile odwołanie się zostało zgłoszone ustnie, wójt gminy powinien spisać je protokularnie. W wypadkach złożenia odwołania się od decyzji, odmawiającej pozwolenia na budowę lub przebudowę, wójt gminy wydaje osobie interesowanej potwierdzenie zgłoszenia odwołania się według wzoru Nr. 6. Zgłoszone odwołanie się wraz z aktami sprawy wójt gminy niezwłocznie, w każdym bądź razie nie dalej jak w terminie 7-miu dni, przesyła do Wydziału Powiatowego który powinien rozpatrzyć odwołanie się w jaknajbliższym terminie, tak, iżby petent otrzymał powiadomienie o decyzji Wydziału Powiatowego przed upływem jednego miesiąca, od dnia zgłoszenia odwołania się. Po otrzymaniu decyzji Wydziału Powiatowego, wójt gminy powinien zarządzić niezwłocznie doręczenia tej decyzji osobie interesowanej.

W wypadkach, gdy na ręce wójta gminy zostało złożone odwołanie się od decyzji Wydziału Powiatowego wójt gminy również w terminie najdalej 7 dni przesyła odwołanie się do Wydziału Powiatowego, który po załączeniu odnośnych akt i sprawozdania niezwłocznie odsyła odwołanie się do Urzędu Wojewódzkiego (Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych).

Urząd Wojewódzki—Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych rozpatruje sprawę i wydaje niezwłocznie decyzję tak, aby ona mogła być doręczona osobie interesowanej przed upływem 2 miesięcy od dnia zgłoszenia odwołania się do wójta gminy.

O dniu doręczenia decyzji Wydziału Powiatowego, względnie Urzędu Wojewódzkiego, Wójt gminy komunikuje Wydziałowi Powiatowemu.

7) Również Wójt gminy komunikuje Wydziałowi Powiatowemu, Wydział zaś Powiatowy Urzędowi Wojewódzkiemu o wszystkich wypadkach:

1) Gdy decyzja wójta została doręczona po upływie 5-iu tygodni od dnia zgłoszenia prośby o budowę lub przebudowę.

2) Gdy decyzja Wydziału Powiatowego zostało doręczona po upływie jednego miesiąca od dnia zgłoszenia się, 3) gdy decyzja Urzędu Wojewódzkiego została doręczona po upływie 2-ch miesięcy od dnia zgłosenia odwołania się, z załączeniem wiadomości a) co spowodowało uchybienie terminu doręczenia decyzji oraz b) czy osoba interesowana przystąpiła do budowy, względnie przebudowy, przed otrzymaniem omawianej decyzji. O wszystkich wypadkach, gdy decyzja Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Powiatowego lub wójta gminy została doręczona po upływie wyżej podanych terminów, Urząd Wojewódzki komunikuje Ministerstwu Robót Publicznych z załączeniem wiadomości 1) kto i w jakim trybie został pociągnięty do odpowiedzialności za niestosowanie się do przepisów ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o terminach doręczenia decyzji w sprawach pozwoleń na budowę lub przebudowę, oraz 2) jakie zarządzenia zostały wydane, celem zapobieżenia powtórzeniu się tych uchybień na przyszłość.

8. Pozwolenie na użytkowanie parterowych budowli mieszkalnych tudzież budowli gospodarskich w myśl art. 6 ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku, jest wymagane jedynie w wypadkach, gdy z powodu szczupłych wymiarów parcel przy wydaniu pozwolenia zostało zastrzeżone wykonanie pewnych warunków, po myśli art. 3 pkt. 7 tejże ustawy. Prośba o użytkowanie budynków może być zgłoszona na piśmie lub ustnie. O ile prośba została zgłoszona ustnie, wójt gminy powinien spisać ją protokularnie i wydać potwierdzenie zgłoszenia prośby z zaznaczeniem, że o ile w terminie 3-ch tygodni od dnia jej zgłoszenia nie nastąpi odmowa pozwolenia na użytkowanie, nie zostanie uzależnione od dokonania pewnych przeróbek, pozwolenie takie uważać należy za udzielone. Po otrzymaniu prośby wójt gminy osobiście lub przez zastępcę powinien dokonać oględzin budowli w obecności osoby interesowanej i dwóch świadków postronnych, poczem nie dalej jak w terminie 3-ch tygodni od dnia zgłoszenia prośby, powinien bądź udzielić pozwolenia, bądź odmówić tegoż, bądź uzależnić pozwolenie od dokonania pewnych przeróbek.

Odmowa pozwolenia na użytkowanie może nastąpić w wypadkach, gdy budowla, wzniesiona z uchybieniem warunków pozwolenia lub przepisom obowiązującym, zagraża bezpieczeństwu przeciwpożarowemu i nie może być doprowadzona do stanu należytego w drodze przeróbek.

Natomiast, o ile warunki bezpieczeństwa przeciwpożarowego mogą być zachowane w drodze dokonania pewnych przeróbek, wójt gminy powinien powiadomić petenta po dokonaniu jakich mianowicie przeróbek budynek może być użytkowany.

Decyzja Wójta gminy, odmawiająca pozwolenia na zamieszkanie lub uzależniająca pozwolenie od dokonania pewnych przeróbek powinna zawierać pouczenie o terminie i trybie odwołania się od tej decyzji. W sprawie odwołania się od decyzji wójta gminy w tym przedmiocie obowiązuje tryb postępowania, podany w pkt. 6 niniejszego okólnika.

9. Po myśli art. 2 pkt. 4, art. 6 pkt. 7 i art. 7 p. p. 5 i 6 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. pozwolenie na budowę, przebudowę lub użytkowanie należy

uważać za udzielone, o ile w ciągu trzech tygodni od dnia zgłoszenia prośby, względnie jednego miesiąca od dnia zgłoszenia odwołania się do Wydziału Powiatowego lub 2 miesięcy od dnia zgłoszenia odwołania się do Wojewody, petent nie otrzymał odpowiedzi. Jednakowoż ustawa ta nie upoważnia w tych wypadkach do wznoszenia, wzgl. przebudowy budowli z uchybieniem przepisom obowiązującym, ustanowionym ze względu na bezpieczeństwo i zdrowie publiczne.—Wobec powyższego Urząd Wojewódzki—Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych poleca, iżby w wypadkach, gdy budowa względnie przebudowa została dokonana bądź niezgodnie z udzielonym pozwoleniem, bądź niezgodnie z wymogami przepisów obowiązujących, o ile roboty po myśli wyżej cytowanej ustawy zostały dokonane bez pozwolenia na piśmie, wobec nie otrzymania przez petenta w terminie ustalonym odpowiedzi na prośbę lub odwołania się,— bezwzględnie były wstrzymane sprawy sądowo - karne z art. 138 K. K. z postawieniem wniosku o przebudowę lub zniesienie budowli, po myśli art. 137 K. K, o ile to zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu publicznemu.

Powyższe wyjaśnienie podaję do wiadomości i ścisłego zastosowania się do zawartych w niniejszej instrukcji zarządzeń.

Zarazem nadmieniam, że odnośne druki wykonuje drukarnia Sejmiku Będzińskiego, dokąd się ewentualnie zwracać z zamówieniami.

Starosta:
w. z. (—) Cz. KOWALSKI.

Dział nieurzędowy.

Informacje

w przedmiocie nowych zarządzeń i ważniejszych spraw.

KREDYTY DLA RZEMIEŚLNIKÓW.

W sprawie uzyskanej pomocy kredytowej dla rzemiosł, Związek Spółdzielni Polskich w Warszawie, komunikuje:

Centralne Towatzystwo Rzemieślnicze w Warszawie uzyskało 1.500.000 zł. kredytu dla rzemieślników. Kredyt ten udzielać będzie P. K. O. rzemieślnikom za pośrednictwem instytucyj kredytowych (spółdzielni), przekazując im sumy w formie lokat 30 miesięcznych, spłacanych ratami kwartalnemi, przy oprocentowaniu 10% w stosunku rocznym. Ponieważ kredyt ten ma specjalne przeznaczenie i chodzi o racjonalne jego użycie współpraca spółdzielni z reprezentacją rzemieślników, Centralnem Tow. Rzemieślników została uzgodniona w następujący sposób:

1) o kredyt w P. K. O. ubiegać się mogą bezpośrednio, indywidualnie poszczególne spółdzielnie kredytowe z całego terenu działania Związku,

2) spółdzielnie kredytowe wystąpić mogą o kredyt do P. K. O. tylko po porozumieniu się z miejscową organizacją rzemieślniczą, (Tow. rzemieślnicze wzgl. cechy), które listownie upoważnią spółdzielnię kredytową do starań o kredyt w imieniu rzemieślników.

3) wysokość kredytu, o jaki zabiegać może spółdzielnią ustali kierownictwo spółdzielni w porozumieniu z organizacją rzemieślniczą,

4) spółdzielnie kredytowe składają podania do P. K. O. wraz z niezbędnemi załącznikami (podanie, bilans, opinja miejsc. Tow. Rzemieślniczego) za pośrednictwem Związku,

5) Związek Spółdzielni Polskich przedstawia zgłoszone podania spółdzielni do opinji Centralnego Tow. Rzemieślniczego,

6) spółdzielnie kredytowe przyjmują wobec P. K. O. odpowiedzialność za uzyskany kredyt i składają odpowiednie, żądane gwarancje,

7) uzyskanym kredytem dysponuje spółdzielnia kredytowa na podstawie zasad swego statutu, uchwał walnego zgromadzenia i obowiązujących regulaminów,

8) spółdzielnie zobowiązane są do swych komitetów dyskontowo-kredytowych, względnie na posiedzenia Zarządu, na których rozpatruje sie podania rzemieślników o kredyt, zapraszać przedstawiciela Tow. rzemieśln. względnie cechu i z nim wspólnie ustalać wysokość i warunki kredytu.

9) spółdzielnie kredytowe zobowiązane są na żądanie Central. Tow. Rzemieśl., za pośrednictwem Związku, składać dokładne sprawozdania z rozdziału kredytów.

10) ogólną politykę kredytową odnośnie wysokości kredytów, terminu, prolongaty i t. d. Spółdzielnie wykonują w porozumieniu z Tow. Rzemieślniczem, zgodnie z rodzajem rzemiosła i jego potrzebami kredytowemi. Kredytu spółdzielnie udzielają w formie weksli trzymiesięcznych,

11) spółdzielnie od udzielanych kredytów będą pobierały 4% wyżej ponad stopę %, obowiązującą je w stosunku do P. K. O.

W ten sposób, drobne warsztaty pracy znalazłyby pewną pomoc kredytową i mogłyby żywiej swą działalność gospodarczą rozwijać. Wobec czego spółdzielnie winny podjąć akcję na zasadach powyższych.

DZIEŃ OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE.

W dniu 31 października t. j. w rocznicę zamknięcia pierwszego międzynarodowego kongresu oszczędnościowego, odbytego w r. 1924 w Medjolanie,—obchodzi cały świat święto oszczędności.

Dzień ten jest poświęcony wytężonej pracy w kierunku propagandy i należytego rozpowszechnienia gospodarczego i moralnego znaczenia oszczędności dla społeczeństwa.

Staraniem P. K O., która jako największa w państwie naszem instytucja oszczędnościowa, uważała za swój obowiązek .podjęcie inicjatywy w tej sprawie,— odbyła się w dniu 14 sierpnia w Ministerstwie Skarbu

pod przewodnictwem Dyrektora Departamentu Pieniężnego, pana Woytkiewicza, konferencja przędwstępna przedstawicieli Ministerstwa Skarbu i państwowych instytucji finansowych, która w zupełności zaaprobowała przedłożone wnioski co do obchodu w roku bieżącym dnia oszczędności w Polsce.

W najbliższych dniach Ministerstwo Skarbu powoła ścisły Komitet obchodu. który zajmie się organizacją dnia oszczędności i zaprosi do współpracy wszystkie interesowane zrzeszenia i instytucje.

USTAWODAWSTWO KREDYTOWE.

W Ministerstwie Skarbu w przyśpieszonem tempie opracowywane są ustawy, które mają być wydane w drodze rozporządzeń Prezydenta na mocy ustawy o pełnomocnictwach.

Na pierwszy ogień pójdą ustawy, mające znaczenie ogólnopaństwowe, jak nowelizacja ustawy o rozbudowie miast, rozporządzenie o komunalnych kasach oszczędności, rozporządzenie o utworzeniu funduszu sanacyjnego.

Następnie uregulowane mają być sprawy, związane z konwersją pożyczek państwowych i innych tytułów dłużnych państwowych, odziedziczonych po b. państwie Austrjacko-Węgierskiem, powiększenie gwarancji skarbowej dla Banku Gospodarstwa Krajowego, wznowienie gwarancji dla obligacji T-wa Kredytowego Przemysłu Polskiego.

Ustawy są już w opracowaniu i niebawem zostaną ogłoszone.

Niezależnie od tego Ministerstwo Skarbu, w dziale spraw kredytowo-pieniężnych, opracowuje cały szereg zagadnień pierwszorzędnej doniosłości w związku ze zmianą statutów banków państwowych, uregulowaniem stosunków prawnych w bankowości oraz wogóle w prywatnym obrocie pieniężnym.

Do pracy powołane zostaną siły fachowe ze sfer gospodarczych.

WALORYZOWANE WKŁADY w P. K. O.

Dnia 10 b. m. rozpoczęła P. K. O. w kasach Oddziału głównego w Warszawie oraz w Oddziałach w Poznaniu i Krakowie przyjmowanie wkładów złotych „w złocie“. Wkłady te, oprocentowane w stosunku 5% rocznie, można wpłacać bądź w złotych obiegowych, bądź w obcych walutach i monetach złotych. Wypłaty następują tylko w złotych obiegowych. Wartość złotego w złocie oblicza się wedle wartości jednego grama złota, ogłaszanej codziennie w Monitorze Polskim i stopy menniczej złotego. Wpłaty w obcych walutach przyjmowane są wedle kursu giełdy warszawskiej z dnia poprzedzającego wpłatę. Najniższy wkład, wniesiony w złotych obiegowych, może wynosić 10.000 złotych w złocie, zaś wpłacony walutami obcemi lub złotem—100 złotych w złocie.

Termin wypowiedzenia złożonego wkładu wynosi—zależnie od wysokości kwoty — 6 do 12 miesięcy. Za wpłaty wcześniejsze potrąca się dyskonto w wysokości ¼ % od kwoty za każdy miesiąc wcześniejszego podjęcia.

PRZEDAWNIENIA PRAWA DO POBORU PODATKÓW SAMORZĄDOWYCH.

Jeden ze związków komunalnych uchwalił pobór podatku w r. 1923, lecz wymierzył go do-piero w r. 1925, co spowodowało zaprzeczenie przez opodatkowanych prawa związku do poboru tego podatku. Wobec podniesionych wątpliwości Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że zgodnie z art. 59 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94/1923 poz. 747), przepisy o przedawnieniu wymiaru i prawa ściągania podatków państwowych stosują się odpowiednio do poboru dodatków do tych podatków na rzecz związków komunalnych. Wobec tego w podatku gruntowym samorządowym niema żadnych ograniczeń, gdyż obowiązująca ustawa o podatku państwowym takowych nie przewiduje. Jedynie art. 181 (20) rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich (Zb. Praw Tom V. wyd. 1904), obowiązującej na obszarze b. Królestwa Polskiego, odnośnie do podatku gruntowego z gruntów włościańskich, zawiera ograniczenie co do czasu, do którego można stosować prostowanie omyłek i opuszczeń, ujawnionych w opisach osad i gruntów. W wypadkach tych obliczenia podatków w tej wysokości, jaka przypada po sprostowaniu, uskutecznia się od początku tego roku, w którym opuszczenie lub pomyłka zostały ujawnione. W podatku zaś dochodowym i przemysłowym wymiar przedawnia się po upływie lat 5 (art. 85 ustawy o podatku dochodowym — Dz. U. R. P. Nr. 59 1925 r. poz. 411 i art. 84 ustawy o podatku przemysłowym — Dz. U. R. P. Nr. 71/1025 poz. 550).

W sprawie samoistnych podatków samorządowych ustawa o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych postanawia w art. 40, że ich moc obowiązująca powstaje od powzięcia uchwały, nie zawierając żadnych przepisów o przedawnieniu. Stąd można wnosić, że prawo do wymiaru i poboru samoistnych podatków samorządowych nie ulega przedawnieniu.

REFERAT

o budowie wzorowej nowoczesnej rzeźni, wygłoszony przez lekarza Medycyny Weterynaryjnej Eugenjusza Schönborna.

i zależy pozatem od ciepłoty, stopnia wilgoci, a także stosunku przestrzeni przeznaczonego do oczyszczania gruntu do ilości podlegających oczyszczeniu ścieczyn. Najodpowiedniejszymi do urządzania pól irygacyjnych są grunta piaszczyste, lub z małą domieszką gliny, ponieważ przepuszczają one łatwo wodę same i nie tak prędko ulegają zanieczyszczeniu. Liczne analizy ściekającej z pól irygacyjnych wody wykazały, że przy prawidłowym działaniu tych pól następuje zupełne oczyszczenie ścieków od pozostających w stanie zawieszenia substancji organicznych, ginie także od 50 do 80 procent rozpuszczonych związków organicznych i prawie zupełnie znika amonjak. Ściekająca z pól irygacyjnych oraz drenaży woda jest zupełnie pozbawioną koloru i zapachu i z wyglądu nie różni się zupełnie od zwykłej studziennej i rzecznej wody. W tych warunkach oczyszczanie

ścieczyn za pomocą pól irygacyjnych, w porównaniu z innymi omówionymi przedtem sposobami ich odkażania, daje lepsze wyniki i dla tego też na uwagę zasługuje. Trzeba tu jednak podkreślić, że przy odkażaniu wód za pomocą przesączania na polach irygacyjnych powinny być one utrzymywane ciągle w zupełnym porządku, jeżeli mamy liczyć na dobre wyniki tej metody. W tym celu potrzebna jest dobra, doświadczona i sumienna administracja, zaprowadzenie jednak takowej może napotkać nieraz na duże przeszkody, szczególnie przy oddawaniu eksploatacji rzeźni miejskiej w dzierżawę, który to system prawie bez wyjątku praktykuje się we wszystkich miastach polski. System ten dałby się zatosować wtedy, gdyby miasto posiadało odpowiednie place pod pola irygacyjne. Proszę jednak nie wyobrażać sobie, że potrzebne są do tego bardzo duże przestrzenie. Otóż nie. Jako przykład podam Moskwę, gdzie przy średniej ilości ścieczyn rzeźnianych wynoszących do 17000 hektolitrów na dobę i przy 8 zimowych basenach-zbiornikach wystarczyła przestrzeń na pola irygacyjne 73 hektary (67 rosyjskich dziesięcin). W stosunku więc do ilości ścieczyn w Radomiu nawet przy wzmożonej w przyszłości działalności rzeźni wystarczałaby przestrzeń kilkomorgowa, maximum do 10 morgów polskich.

Zastanowimy się jeszcze pokrótce nad oczyszczeniem ścieczyn rzeźnianych systemem Dibdina. W miarę jak wyjaśniło się znaczenie pól irygacyjnych przy oczyszczaniu różnorodnych ścieczyn, nasunęło się samo przez się pytanie, czyżby nie było można sztucznie wytworzyć tych warunków, w których zawdzięczając wegetacji drobnoustrojów, osiągamy na polach irygacyjnych tak doskonałe przy odkażaniu ścieków skutki. Do poszukiwań w tym kierunku zmusiła poniekąd i ta okoliczność, że w bardzo wielu gęsto zaludnionych miastach, niełatwo było znaleźć odpowiednią nawet minimalną ilość gruntów do urządzenia pól irygacyjnych, przyczem cena gruntów miejskich bywa nieraz zanadto wygórowaną. Po szeregu, dokonanych w tym kierunku, doświadczeń rozwiązał zadawalniająco tę kwestję Dibdin, proponując sztuczny biologiczny sposób oczyszczania ścieków. Wynaleziona przez Dibdina metoda w zasadzie nie różni się od oczyszczania ścieczyn za pośrednictwem pól irygacyjnych, albowiem grunt zamienia się w danym razie sztuczną mieszaniną, którą się wypełnia szereg osobnych basenów filtrów. Z tego też powodu cały system oczyszczania ścieków metodą Dibdina może być urządzony na dość niewielkiej stosunkowo przestrzeni. Do oczyszczania ścieczyn systemem Dibdina urządza się basen głębokości około 2-ch metrów o powierzchni 80 mtr. kwadratowych. Ściany basenu budują się z cegły lub z ułożonych pionowo rur drenowych, na dnie zakłada się również dreny, a to dla odpływu ściekającej wody. Basen taki powinien być odkryty aby nie tamować doń swobodnego dostępu powietrza, ponieważ działalność filtru polega głównie na wegetacji drobnoustrojów z grupy derobów, które sprzyjają rozkładowi substancji organicznych, na nieszkodliwe produkty rozkładu, jako to wodę, bezwodnik węglowy i t. d. Przy utrudnionym dostępie powietrza do filtru, powstaje w filtrze także wegetacja drobnoustrojów z grupy anaerobów, wskutek czego zaczynają się procesy gnilne, paraliżujące prawidłową działalność filtru. Przeznaczony do urządzenia filtru, opisany powyżej basen, napełnia się dziurkowatym materjałem, jak naprzykład grubszym lub drobniejszym piaskiem, żwirem, koksem, wypaloną gliną, przyczem na dno, daje się materjał drobnoziarnisty, dalej materjały coraz grubsze, stopniowo aż do gruboziarnistych. Zupełnie nie nadają się do tego celu: glina, ziemia i torf. Materjał filtrujący można modyfikować stosownie do warunków miejscowych, oraz właściwości, podlegających oczyszczaniu ścieczyn. Przy wielorakich doświadczeniach najlepszy wynik dało oczyszczanie ścieczyn przy użyciu filtru z miałem koksowym. Ponieważ działalność filtru Dibdina nie moze być stałą, a musi być co pewien czas przerywaną czyli musi być tak zwany odpoczynek filtrów, przeto przy zastosowaniu tych filtrów powinno się urządzić taką ilość basenów-filtrów i o takiej pojemności, aby w miarę ładowania i odpoczynku jednych, mogły być używane drugie i aby cała ilość dostarczonych przez rzeźnie ścieczyn mogła być odpowiednio oczyszczona, bez przerywania działalności danej rzeźni. Dla zadość uczynienia tym warunkom, przy zastosowaniu metody Dibdina, wypada urządzić kilka filtrów. Otrzymane za pomocą metody Dibdina wyniki oczyszczania są nader zachęcające i zasługują na uwagę jeszcze z tego powodu, że mogą one działać także w przeciągu zimy, czego nie można powiedzieć o polach irygacyjnych. Za pomocą sztucznego ogrzewania filtrów Dibdina, zużytą w maszynowym oddziale rzeźni parą, filtry te można skutecznie chronić od zamarznięcia i użytkować je w ciągu całego roku. Przytoczone dane o sposobach oczyszczania płynnych ścieków rzeźnianych nie wyczerpują tej kwestji, posiada ona bowiem olbrzymią literaturę.

Niepodobna jest pomyśleć o nowoczesnej rzeźni bez dobrze urządzonej chłodni. Chłodnia jest regulatorem spożycia mięsa. Chłodnie w tych rzeźniach w Polsce, w których są urządzone systemem amonjakalnym za pomocą kompresorów, to jest przyrządów wytwarzających zgęszczone powietrze i amonjak. Przestrzeń chłodni przy spodziewanym zwiększonym uboju w przyszłości w Radomiu w stosunku do przyszłego wzrostu ludności winna mieć 8 metrów szerokości, z czego dwa metry na chodnik w pośrodku a z dwuch stron komórki po trzy metry. Sądze, że trzydzieści komórek z obu stron zupełnie wystarczy wskutek czego długość budynku nie powinna wynieść więcej jak od 60 do 75 metrów. W chłodni takiej temperatura wynosić winna 2—3 stopnie ciepła, gdyż według badań naukowych mięso konserwuje się właśnie najlepiej przy tej temperaturze ważną jest rzeczą badanie szczegółowe chłodni, ze względu, by nie dostały się tam szczury lub myszy, i dlatego chłodnia powinna być pod ścisłem nadzorem otwierana dwa razy dziennie, to jest przy składaniu mięsa i przy wynoszeniu.

Z innych budynków rzeźnianych, znajdujących się poza pawilonami, służącymi do uboju wymienić należy: a) mieszkania dla nadzoru sanitarno-weterynaryjnego, b) mieszkania dla administracji rzeźni, c)

mieszkania dla służby, d) stajnie dla koni, e) wozownie na furgony do rozwożenia mięsa, f) chlewy spędowe i izolacyjne, g) skład na skóry, h) suszarnia szerści. Wszystkie te budowle winny być postawione według nowoczesnych wymagań hygieny i zdrowotności. Przy wielkich rzeźniach wielkich miast zakładane są przedsiębiorstwa, dające możność produkcyjnego zużytkowania produktów zwierzęcych i odpadków rzeźnianych. Zakładane więc są przy rzeźniach takich garbarnie, zakłady do przeróbki rogów i kopyt, oraz zakłady do przeróbki krwi. Przedsiębiorstwa te jednak, jak powyżej zaznaczyłem, mogą mieć rację bytu tylko przy wielkich rzeźniach. W końcu zaznaczyć muszę, że przy tak ważnej sprawie jak budowa wzorowej nowoczesnej rzeźni muszą mieć głos i to decydujący różnego rodzaju fachowcy, a więc obok inżynierów budowniczych i lekarzy Medycyny Weterynaryjnej, także chemicy i hygieniści. Życzyć więc należy, aby i w Radomiu, jako w jednem z większych miast Państwa Polskiego, stanęła przy wspólnych i zgodnych wysiłkach Zarządu miasta i wyżej wymienionych fachowców, nowa rzeźnia odpowiadająca nowoczesnym wymogom hygieny i zdrowotności.

KONIEC.

OBWIESZCZENIE.

Zarządu Zakładu Ubezpieczeń od wypadków, w sprawie otwarcia nowych oddziałów.

Zarząd Zakładu ubezpieczenia od wypadków, na podstawie uchwały z dnia 9 maja 1926 r., zatwierdzonej przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej reskryptem z dnia 11 czerwca 1926 r. (L. 2440/U./II), utworzył Oddziały tegoż Zakładu:

1) **w Krakowie** z terytorjalnym zakresem działania na województwa: kieleckie, krakowskie i cieszyńską część województwa śląskiego;

2) **w Łodzi** z terytorjalnym zakresem działania na województwo łódzkie;

3) **w Warszawie** z terytorjalnym zakresem działania na województwa: warszawskie z m. stoł. Warszawą, białostockie, nowogródzkie i wileńskie.

Do przedmiotowego zakresu działania tych Oddziałów należą wszelkie czynności, tyczące się zgłaszania i zaliczania do kategorji i klasy niebezpieczeństwa poszczególnych przedsiębiorstw, czynnych na terytorjum danego Oddziału oraz czynności, tyczące się ustalenia, wymiaru i pobierania opłat ubezpieczeniowych, należących się od tych przedsiębiorstw.

W powyższych sprawach przedsiębiorcy winni zgłaszać się wprost do wymienionych Oddziałów.

Załatwianie natomiast spraw wypadkowych, t. j. decyzja o przyznaniu względnie odmowie świadczeń, wymiar i wypłata tych świadczeń należy nadal do wyłącznej kompetencji Centrali Zakładu (Lwów, ul. Brajerowska l. 16), niemniej jednak interesowani mogą zgłaszać się w Oddziałach Zakładu w sprawach wypadkowych, o ile chodzi o zgłoszenie wypadku, o przeprowadzenie urzędowych dochodzeń, o badanie lekarskie uszkodzonego i t. p.

Biura Oddziałów mieszczą się: w Krakowie przy ul. Szlak 40, — w Łodzi przy ul. Ewangielickiej 18, w Warszawie przy ul. Aleja Jerozolimska 4

Za Zakład ubezpieczenia od wypadków

Przewodniczący Zarządu: *Sulimirski* m. p. Dyrektor Naczelny: *Sośniak* m. p.

Wydawca: Wydział Powiatowy Sejmiku Będzińskiego. Tłoczono w „Drukarni i Introligatorni“ Pow. Zw. Kom w Będzinie. Redakcja i Administracja: Będzin ul. Sączewska 12 tel. 4-25.